ROKASGRĀMATA

ATKRITUMU ŠĶIROŠANAS ZĪMJU SISTĒMA PIEMĀJAS TERITORIJĀM UN ATKRITUMU PĀRSTRĀDES CENTRIEM
AVFALL SVERIGE, 2020. GADA 13. OKTOBRĪ, RED. 1.2

Saturs

Ievads 3

Atkritumu šķirošana piemājas teritorijā.....4
Apskats: frakciju kategorijas 4
Apskats: frakciju apzīmējumi 5
Krāsu kodi 7
Citas valodas 8

Atkritumu pārstrādes centri..... 9
Apskats: frakciju kategorijas 9
Apskats: frakciju apzīmējumi 10
Krāsu kodi 18
Citas valodas 19

Sistēmas lietošana.....25
Galvenās norādes 25
Drukas faili 25
Modifikācijas 28
Izvietošana un druka vieglai salasāmībai 30
Piktogrammu izmantošana atsevišķi 31
Failu formāti un krāsu sistēmas 32

Bieži uzdotie jautājumi.....33
Kontaktinformācija.....35

AVFALL SVERIGE

Ievads

Priecājamies jūs iepazīstināt ar jauno zīmju sistēmu!

Rokasgrāmata satur informāciju par standartveida simbolu un zīmju sistēmu, kas paredzēta atkritumu šķirošanai. Šī sistēma veicina atkritumu savākšanu piemājas teritorijās, pārstrādes centros un pilsētās un atvieglo to pareizas pārstrādes gaitu.

Pēc rūpīgas dažādu Zviedrijā pastāvošu atkritumu šķirošanas variantu izskatīšanas kompānija *Avfall Sverige* izstrādājusi nacionālo sistēmu dažādu atkritumu veidu apzīmēšanai izmantojamiem krāsu marķējumiem, simboliem un terminoloģijai.

Šī sistēma atvieglos atkritumu savākšanu kā fiziskām personām, tā organizācijām. Izmantojot visā valstī vienotu, viegli atpazīstamu simbolu un zīmju sistēmu, mēs varam sasniegt augstākus mērķus atkritumu utilizācijas jomā un palielināt pareizi pārstrādātu atkritumu apjomu. Tas panākams ar vienkāršību, skaidrību un sistēmisku pieeju iedzīvotājiem un kompānijām.

Kopējā sistēma ļauj klientiem ietaupīt līdzekļus zīmju nomaiņas gadījumā. Mēs piedāvājam pārdomātu, detalizētu un lietošanai gatavu simbolu valodu. Lai nodrošinātu simbolu un zīmju sistēmas aktualitāti un funkcionalitāti, mēs to izstrādājām un pārbaudījām praksē kopā ar pašvaldībām un nozaru un ražošanas organizācijām.

Pašvaldības un ražotāji var lietot šo sistēmu bez maksas. Sistēmas ieviešana un izmantošana, protams, ir brīvprātīga.

Šī sistēma ar lieliem panākumiem tiek izmantota Dānijā kopš 2017. gada. Līdzīgas sistēmas izmanto vai plāno ieviest arī pārējās ziemeļvalstis. Šī sistēma atvieglo atkritumu pārstrādes uzdevumu tirdzniecības un ražošanas uzņēmumiem, pateicoties vienotai simbolu valodai uz produktiem un iepakojuma visās Ziemeļeiropas valstīs.

Ieviešot vienādus apzīmējumus atkritumiem visos valsts reģionos, tiek radīti priekšnoteikumi atkritumu šķirošanas un pārstrādes apjomu palielināšanai. Tas ļauj mums spert vēl vienu soli pretī aprites ekonomikai. Šajā rokasgrāmatā jūs atradīsiet detalizētu informāciju par jauno zīmju sistēmu un kā to pareizi lietot.

Malme, 2020. gada 1. jūlijā

Tonijs Klārks (Tony Clark), *Avfall Sverige* ģenerāldirektors

---

Kontaktpersona papildu informācijas iegūšanai:
Jusefina Berglunda (Josefin Berglund), e-pasts: info@avfallsverige.se

Izstrāde un realizācija

Vērsieties pie grafiskā dizainera vai ražošanas uzņēmuma, ar kuru jūs sadarbojaties vai ar kuru jums ir līgumattiecības, pēc palīdzības grafisko materiālu izgatavošanā.

Jūs varat vērsties arī pie kompānijas *Gullers Grupp*, kura piedalījās šīs rokasgrāmatas sastādīšanā: www.gullers.se, projekta vadītāja Gertrūda Hermansena (Gertrud Hermansen), gertrud. hermansen@gullers.se. Ar grafisko materiālu izgatavošanu saistītos izdevumus sedz jūsu organizācija.

Atkritumu šķirošana piemājas teritorijā

Apskats: frakciju kategorijas

Zviedru zīmju sistēma atkritumu šķirošanai sastāv no divām daļām: viena paredzēta atkritumu šķirošanai piemājas teritorijā, otra – atkritumu pārstrādes centros.

Šī nodaļa veltīta piemājas teritorijā savākto atkritumu zīmju sistēmas elementiem. Atkritumi iedalās desmit kategorijās; katra no tām tiek apzīmēta ar savu krāsu. Dažu šeit minēto atkritumu kategoriju savākšana tiek veikta arī atkritumu utilizācijas punktos un pilsētās.

DĀRZA ATKRITUMI

PĀRTIKAS ATKRITUMI

STIKLS

PAPĪRS

KARTONS

NOLIETOTĀS ELEKTROIEKĀRTAS

BĪSTAMIE ATKRITUMI

PLASTMASA

METĀLS

PĀRĒJIE ATKRITUMI

Apskats: frakciju apzīmējumi

Piemājas teritorijai paredzētās atkritumu šķirošanas zīmju sistēmas desmit kategorijas ietver 18 simbolus. Katrs no tiem apzīmē savu atkritumu frakciju. Katru simbolu veido trīs elementi: *krāsa, piktogramma* un *frakcijas nosaukums*.

DĀRZA ATKRITUMI

PĀRTIKAS ATKRITUMI

STIKLS

PAPĪRS

KARTONS

NOLIETOTAS ELEKTROIEKĀRTAS

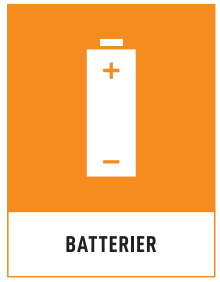

Apskats: frakciju apzīmējumi

Piemājas teritorijai paredzētās atkritumu šķirošanas zīmju sistēmas desmit kategorijas ietver 18 simbolus. Katrs no tiem apzīmē savu atkritumu frakciju. Katru simbolu veido trīs elementi: *krāsa, piktogramma* un *frakcijas nosaukums*.

Plastmasas iepakojums reizēm tiek šķirots cietajā un mīkstajā. Šie apzīmējumi pieejami arī tīmekļa vietnē avfallssverige.se.

BĪSTAMIE ATKRITUMI

PLASTMASA

METĀLS

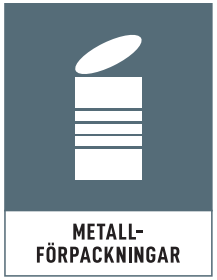

PĀRĒJIE ATKRITUMI

Krāsu kodi

DĀRZA ATKRITUMI

CMYK 80 0 90 50
PANTONE 349 C
RGB 0 100 50
HEX #006432
RAL 6001 (SMARAGDZAĻŠ)

PĀRTIKAS ATKRITUMI

CMYK 80 0 90 0
PANTONE 7482 C
RGB 0 160 75
HEX #00A04b
RAL 6037 (ZAĻŠ)

STIKLS

CMYK 75 0 55 0
PANTONE 2401 C
RGB 30 175 140
HEX #1daf8e
RAL 6027 (GAIŠI ZAĻŠ)

PAPĪRS

CMYK 95 35 5 0
PANTONE 2185 C
RGB 0 130 190
HEX #0082be
RAL 5015 (DEBESZILS)

KARTONS

CMYK 25 35 65 5
PANTONE 7562 C
RGB 190 160 100
HEX #bea064
RAL 1024 (DZELTENAIS OKERS)

NOLIETOTĀS ELEKTROIEKĀRTAS

CMYK 0 55 100 0
PANTONE 144 C
RGB 240 145 10
HEX #f0910a
RAL 2008 (KOŠI SARKANORANŽS)

BĪSTAMIE ATKRITUMI

CMYK 0 100 90 0
PANTONE 485 C
RGB 225 15 30
HEX #e10f1e
RAL 3020 (SARKANS)

PLASTMASA

CMYK 50 95 0 0
PANTONE 7656 C
RGB 150 30 130
HEX #961e82
RAL 4008 (SIGNĀLVIOLETS)

METĀLS

CMYK 25 0 0 65
PANTONE 444 C
RGB 90 110 120
HEX #5a6e78
RAL 7031 (ZILPELĒKS)

PĀRĒJIE ATKRITUMI

CMYK 20 20 20 100
PANTONE BLACK 6 C
RGB 20 20 20
HEX #141414
RAL 9005 (MELNS)

Citas valodas

Šeit norādīti frakciju nosaukumi un to tulkojumi angļu un vācu valodās.

Dārza atkritumi
Garden waste
Gartenabfall

Avīzes
Newspapers
Zeitungen

Spuldzes
Light bulbs
Glühbirnen & Lampen

Lielgabarīta atkritumi
Bulky waste
Sperrmüll

Pārtikas atkritumi
Food waste
Lebensmittelabfälle

Papīra iepakojums
Paper packaging
Speise- & Getränkekartons

Bīstamie atkritumi
Hazardous waste
Sondermüll & Schadstoffe

Krāsainā stikla iepakojums
Coloured glass packaging
Gefärbte Glasverpackungen

Kartons
Cardboard
Altpappe

Plastmasas iepakojums
Plastic packaging
Plastikverpackungen

Caurspīdīgā stikla iepakojums
Clear glass packaging
Farblose Glasverpackungen

Sīkā elektronika
Small electronics
Elektrokeingeräte

Metāla iepakojums
Metal packaging
Altmetallverpackungen

Papīrs
Paper
Altpapier

Baterijas
Batteries
Altbatterien

Pārējie atkritumi
Residual waste
Restmüll

Atkritumu pārstrādes centri

Apskats: frakciju kategorijas

Šī nodaļa veltīta atkritumu pārstrādes centros izmantojamās zīmju sistēmas elementiem.
Atkritumi iedalās divpadsmit kategorijās; katra no tām tiek apzīmēta ar savu krāsu. Dažu šeit minēto atkritumu kategoriju savākšana tiek veikta arī piemājas teritorijās un pilsētās.

DĀRZA ATKRITUMI

PĀRTIKAS EĻĻA UN TAUKI

ATKĀRTOTA IZMANTOŠANA

STIKLS

PAPĪRS

CELTNIECĪBAS ATKRITUMI

KARTONS

NOLIETOTĀS ELEKTROPRECES

BĪSTAMIE ATKRITUMI

PLASTMASA

METĀLS

PĀRĒJIE ATKRITUMI

Apskats: frakciju apzīmējumi

Atkritumu pārstrādes centriem paredzētās zīmju sistēmas 12 kategorijas ietver 83 simbolus. Katrs no tiem apzīmē savu atkritumu frakciju. Katru simbolu veido trīs elementi: *krāsa, piktogramma* un *frakcijas nosaukums*.

DĀRZA u.c. ATKRITUMI

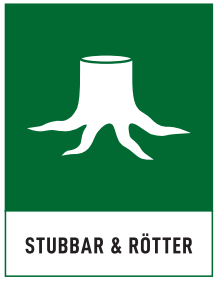

PĀRTIKAS EĻĻA UN TAUKI

Apskats: frakciju apzīmējumi

OTRREIZĒJĀ IZMANTOŠANA

ÅTERBRUK

TEXTIL

TRASIG TEXTIL

MÖBLER

REPARATION

SKOR

HUSGERÅD

SPORT & FRITID

Apskats: frakciju apzīmējumi

PAPĪRS

STIKLA IEPAKOJUMS

PAPĪRA IEPAKOJUMS

METĀLS

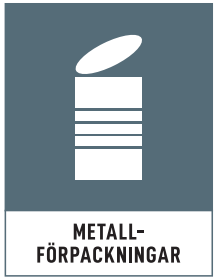

Apskats: frakciju apzīmējumi

CELTNIECĪBAS ATKRITUMI

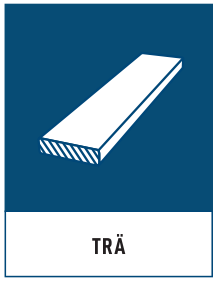

Apskats: frakciju apzīmējumi

NOLIETOTĀS ELEKTROIEKĀRTAS

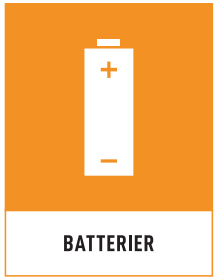

Apskats: frakciju apzīmējumi

BĪSTAMIE ATKRITUMI

FARLIGT AVFALL

SPRAYFLASKOR

FÄRG

VATTENBASERAD FÄRG

LÖSNINGSMEDELS-BASERAD FÄRG

FYRVERKERIER

OLJEFILTER

IMPREGNERAT TRÄ

GASOLFLASKOR

SPILLOLJA

MEDICINER

ASBEST

BRANDSLÄCKARE

Apskats: frakciju apzīmējumi

PLASTMASA UN GUMIJA

HÅRDPLAST

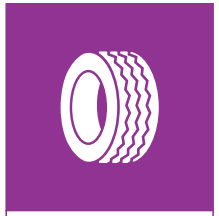
DÄCK

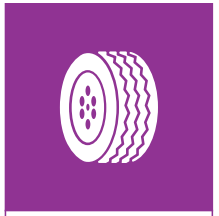
DÄCK MED FÄLG

MJUK PVC

MARKRÖR

FRIGOLIT

STRÄCKFILM

Apskats: frakciju apzīmējumi

ATKRITUMU PĀRPALIKUMI PĒC ŠĶIROŠANAS

Nepārstrādājamie atkritumi ir atkritumi, kas paredzēti apglabāšanai poligonā.

Atkritumi, kurus pārstrādā enerģijā, ir atkritumi, kurus pieņemts saukt par “dedzināmiem”.

Mīkstās mēbeles ir atkritumi, kurus pieņemts saukt par “lielgabarīta dedzināmiem”.

DĀRZA ATKRITUMI

CMYK 80 0 90 50
PANTONE 349 C
RGB 0 100 50
HEX #006432
RAL 6001 (SMARAGDZAĻŠ)

PĀRTIKAS ATKRITUMI

CMYK 80 0 90 0
PANTONE 7482 C
RGB 0 160 75
HEX #00A04b
RAL 6037 (ZAĻŠ)

OTRREIZĒJĀ IZMANTOŠANA

CMYK 55 0 90 0
PANTONE 7488 C
RGB 135 200 75
HEX #87c84b
RAL 6018 (DZELTENZAĻŠ)

STIKLS

CMYK 75 0 55 0
PANTONE 2401 C
RGB 30 175 140
HEX #1daf8e
RAL 6027 (GAIŠI ZAĻŠ)

PAPĪRS

CMYK 95 35 5 0
PANTONE 2185 C
RGB 0 130 190
HEX #0082be
RAL 5015 (DEBESZILS)

CELTNIECĪBAS ATKRITUMI

CMYK 95 55 5 40
PANTONE 2187 C
RGB 0 75 130
HEX #004b82
RAL 5010 (VIOLETZILS)

KARTONS

CMYK 25 35 65 5
PANTONE 7562 C
RGB 190 160 100
HEX #bea064
RAL 1024 (DZELTENAIS OKERS)

NOLIETOTĀS ELEKTROIEKĀRTAS

CMYK 0 55 100 0
PANTONE 144 C
RGB 240 145 10
HEX #f0910a
RAL 2008 (KOŠI SARKANORANŽS)

BĪSTAMIE ATKRITUMI

CMYK 0 100 90 0
PANTONE 485 C
RGB 225 15 30
HEX #e10f1e
RAL 3020 (SARKANS)

PLASTMASA

CMYK 50 95 0 0
PANTONE 7656 C
RGB 150 30 130
HEX #961e82
RAL 4008 (SIGNĀLVIOLETS)

METĀLS

CMYK 25 0 0 65
PANTONE 444 C
RGB 90 110 120
HEX #5a6e78
RAL 7031 (ZILPELĒKS)

PĀRĒJIE ATKRITUMI

CMYK 20 20 20 100
PANTONE BLACK 6 C
RGB 20 20 20
HEX #141414
RAL 9005 (MELNS)

Citas valodas

Šeit norādīti frakciju nosaukumi un to tulkojumi angļu un vācu valodās.

Dārza atkritumi
Garden waste
Gartenabfall

Zāle un lapas
Grass & leaves
Gras & Blätter

Augsne
Soil
Erde

Koku zari un zariņi
Twigs & branches
Äste & Zweige

Celmi un saknes
Stumps & roots
Baumstämme & Wurzeln

Invazīvās svešzemju sugas
Invasive Alien Species
Invasiver gebietsfremder Arten

Krituši augļi
Windfalls
Fallobst

Sausās tualetes atkritumi
Latrine
Latrine

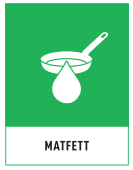

Pārtikas eļļa un tauki
Cooking oil
Speiseöl & Fett

Otrreizēja izmantošana
Reuse
Wiederverwendung

Virtuves piederumi
Cooking utensils
Küchenutensilien

Mēbeles
Furniture
Möbel

Remonta atkritumi
Repair
Reparatur

Sports un atpūta
Sports & leisure
Sport & Freizeit

Audumi
Fabric
Altkleider

Bojāti apģērbi
Damaged clothing
Stoffreste & Lumpen

Apavi
Shoes
Schuhe

Citas valodas

Šeit norādīti frakciju nosaukumi un to tulkojumi angļu un vācu valodās.

Krāsaina stikla iepakojums
Coloured glass packaging
Gefärbte Glassverpackungen

Avīzes
Newspapers
Zeitungen

Logi
Windows
Fenster

Caurspīdīga stikla iepakojums
Clear glass packaging
Farblose Glasverpackungen

Kartons
Cardboard
Altpappe

Ģipsis
Plaster
Gips

Grāmatas
Books
Bücher

Papīra iepakojums
Paper packaging
Speise- & Getränkekartons

Minerālvate
Mineral wool
Mineralwolle

Papīrs
Paper
Altpapier

Asfalts
Asphalt
Asphalt

Flīzes
Tiles
Fliesen

Papīrs sasmalcināšanai
Paper for shredding
Aktenvernichtung

Betons
Concrete
Beton

Paletes
Pallets
Palleten

Citas valodas

Šeit norādīti frakciju nosaukumi un to tulkojumi angļu un vācu valodās.

Krāsots koks
Painted wood
Gestrichenes Holz

Ruberoīds
Roofing felt
Dachpappe

Auto akumulatori
Automotive batteries
Autobatterien

Lokšņu stikls
Flat glass
Flachglas

Veseli ķieģeļi
Whole bricks
Ganze Ziegelsteine

Ugunsdrošības signalizācijas iekārtas
Fire alarms
Rauchmelder

Keramika un porcelāns
Porcelain & china
Porzellan

Koksne
Wood
Holz

Printera kārtridži
Printer cartridges
Druckerpatronen

Sanitārtehnikas izstrādājumi
Sanitary ware
Sanitärkeramik

Elektronika
Electronics
Elektrogeräte

Kabeļi un vadi
Cables & wires
Kabel & Leitungen

Akmeņi un grants
Stone & gravel
Steine & Kies

Baterijas
Batteries
Aletbatterien

Dzesēšanas iekārtas
Refrigeration equipment
Kühlgeräte

Citas valodas

Šeit norādīti frakciju nosaukumi un to tulkojumi angļu un vācu valodās.

Litija baterijas
Lithium batteries
Lithium-Batterien

Televizori un monitori
TVs & monitors
Fernsehgeräte & Monitore

Pirotehnika
Fireworks
Feuerwerk

Spuldzes
Light bulbs
Glühbirnen & Lampen

Sadzīves elektroiekārtas
Major appliances
Großelektronik

Krāsa
Paint
Farben

Luminiscences spuldzes
Fluorescent tubes
Leuchtstoffröhren

Bīstamie atkritumi
Hazardous waste
Sondermüll & Schadstoffe

Eļļas krāsa
Oil-based paint
Farbe auf Lösungsmittelbasis

Sīkā elektronika
Small electronics
Kleinelektronik

Azbests
Asbestos
Asbest

Ūdens emulsijas krāsa
Water-based paint
Farbe auf Wasserbasis

Saules paneļi
Solar panels
Solarmodule

Ugunsdzēsības aparāti
Fire extinguishers
Feurlöscher

Gāzes flakoni
Gas bottles
Gasflaschen

Citas valodas

Šeit norādīti frakciju nosaukumi un to tulkojumi angļu un vācu valodās.

Impregnēta koksne
Wood-outdoors
Imprägniertes Holz

Farmaceitiskie produkti
Pharmaceuticals
Medikamente

Eļļas filtri
Oil filters
Ölfilter

Izlietotā eļļa
Waste oil
Altöl

Aerosola baloniņi
Spray cans
Spraydosen

Metāls
Metal
Altmetall

Metāla iepakojums
Metal packaging
Altmetallverpackungen

Riepas
Tyres
Altreifen

Riepas ar diskiem
Tyres with rims
Altreifen mit Felge

Putu polistirols
Styrofoam
Styropor

Cietais PVC
Hard PVC
Hartes PVC

Plastmasas iepakojums
Plastic packaging
Plastikverpackungen

Mīkstais PVC
Soft PVC
Weiches PVC

Cietā plastmasa
Rigid plastic
Hartplastik

Elastīgā plēve
Stretch wrap
Stretchfolie

Citas valodas

Tālāk norādīti frakciju nosaukumi un to tulkojumi angļu un vācu valodās.

Pelni
Ashes
Asche

Mīkstās mēbeles
Upholstered furniture
Polstermöbel

Nepārstrādājamie atkritumi
Non-recyclable
Nicht wiederverwendbar

Enerģijā pārvēršamie atkritumi
Waste-to-energy
Energierückgewinnung

Sistēmas lietošana

Galvenās norādes

Sistēma paredzēta šķiroto atkritumu konteineru marķēšanai un izmantošanai uz dažāda izmēra zīmēm.

Simbolu izmērus var variēt atkarībā no to izmantošanas uz zīmēm, tīmekļa vietnēs un aģitācijas materiālos, kā arī uz atkritumu vedējiem.

Salasāmības labad informatīvos materiālos izvietoto simbolu ieteicamais platums ir ne mazāks par 20 mm. Ja drukas darbiem nepieciešams mazāks izmērs, mēs iesakām izmantot tikai tos simbolus, kas pieejami lejupielādei.

Drukas faili

Drukas failus EPS formātā grafisko materiālu izgatavošanai var pasūtīt pa e-pastu: info@avfallsverige.se. Failus ar zemu izšķirtspēju PNG formātā digitāliem laikrakstiem u.tml. var lejupielādēt tīmekļa vietnē avfallsverige.se. PIEZĪME. Šie faili nav izmantojami zīmju izdrukai vai izgatavošanai.

Norādiet, vai vēlaties saņemt pilnu simbolu komplektu, vai arī tikai komplektu *atkritumu šķirošanai piemājas teritorijā* vai *atkritumu pārstrādes centros*.

Var pasūtīt arī noteiktu simbolu izlasi. Pēc tam jums vajadzēs pašiem parūpēties par fizisko zīmju un citu izgatavojamo marķējumu pasūtīšanu.

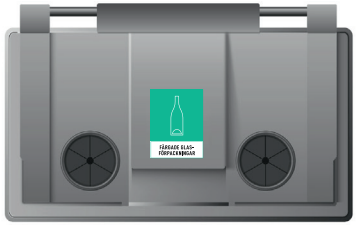

Piemērs: zīme uz vāka
Caurspīdīga stikla iepakojums (600 l).
Platums: 180 mm.

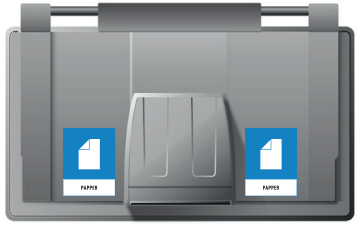

Piemērs: zīme uz vāka
Papīrs (600 l) .
Platums: 180 mm.

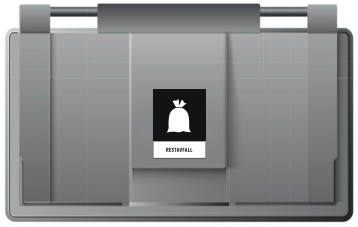

Piemērs: zīme uz vāka
Pārējie atkritumi (600 l).
Platums: 180 mm.

Piemērs: zīme uz priekšējās malas
Pārējie atkritumi (600 l).
Kolāža, augstums 300 mm (minimums) x
platums 193 mm.

Piemērs: zīme uz vāka, vairākkameru konteiners
Pārējie atkritumi un pārtikas atkritumi
Augstums: 60 mm

Piemērs: zīme uz vāka, vairākkameru konteiners
Avīzes / papīra iepakojums / plastmasas iepakojums / metāla iepakojums / caurspīdīga stikla iepakojums
Augstums: 60 mm

Piemērs: zīme uz aizmugurējās malas, vairākkameru konteiners
Platums: 120 mm

Piemērs: zīme uz priekšējās malas, vairākkameru konteiners
Platums: 60 mm

Piemērs: zīme uz aizmugurējās malas, vairākkameru konteiners
Platums: 120 mm

Piemērs: zīme uz priekšējās malas, Vairākkameru konteiners
Platums: 60 mm

Piemērs: zīme uz vāka
Pārējie atkritumi (140 l)
Augstums: 60 mm

Piemērs: zīme uz vāka
Papīrs (140 l)
Augstums: 60 mm
Piemērs: zīme uz vāka

Pārējie atkritumi (140 l)
Platums: 120 mm

Piemērs: zīme uz priekšējās malas
Platums (min.): 160 m

Piemērs: zīme, kolāža uz priekšējās malas
Platums (min.): 320 mm, augstums: 320 mm

Citi materiāli (logotips, pašvaldības nosaukums) izvietojami tikai papildu joslās ārpus galvenā simbola zonas – vai nu pa labi no simbola vai zem tā. Ja to izvieto zem simbola, tad šo joslu var veidot vai nu balts fons, uz kura izvietots melnbalts logotips un teksts, vai arī šis fons var būt simbola krāsā, bet logotips un teksts – baltā. Ja papildu joslu izvieto pa labi no simbola, tad logotipam jābūt melnbaltam uz balta fona. Logotips izvietojams joslas apakšējā daļā un to proporcionāli ieskauj brīva telpa. Ja jūs, piemēram, vēlaties norādīt, kas tieši utilizējams konteinerā, varat to darīt papildu joslā zem galvenā simbola vai pa labi no tā.

Skat. piemēru šajā un 28. lpp.

Sistēmā tiek izmantoti saspiestā šrifta D-Din lielie burti treknrakstā (to var lejupielādēt bez maksas šeit: https://www/fontsquirrle.com/fonts/d-din). Ja jūsu organizācija nepieļauj no ārējiem avotiem lejupielādētu šriftu lietošanu, iesakām papildu informācijai izmantot šriftu Futura, kas pieejams visos datoros, vai arī savu individuālo šriftu, ko izmanto lietotājs (pašvaldība/uzņēmums).

Nosaukumos izmantojama atstarpe starp burtiem“30”. Izmainīt šriftu frakcijas nosaukumam oriģinālajā simbolā ir aizliegts.

Modifikācijas (nav pieejamas lejupnolādei)

Dizainers var viegli izveidot baltas krāsas simbolu, modificējot pieejamos EPS failus. Simbolu modificēšanā jāievēro šādi noteikumi un norādes:

Izmērs un forma

Simbolus veido krāsa, piktogramma un frakcijas nosaukums. Simbola izmēru var modificēt. To darot, nedrīkst izmainīt pašu piktogrammu.

Projektējot zīmes, ir jāsaglabā piktogrammu taisnstūrveida forma. Nav ieteicams apvienot vairāk par diviem simboliem vienā zīmē. Labāk izvietot galvenos simbolus citu citam blakus uz vienas līnijas, saglabājot frakcijas nosaukumu zem piktogrammas.

Piktogrammas apmalei un teksta laukumam jābūt tādā pašā krāsā kā piktogramma, un tiem jābūt pielāgotiem zīmes reālajam izmēram. Skat. attiecīgo proporciju piemērus lappuses labajā pusē. Līnijai, kas atdala piktogrammu Lego stilā veidotā zīmē, jābūt baltā krāsā un tās vēlamajam platumam – apmēram 1/6 no apmales platuma. Attālums no frakcijas nosaukuma pirmā burta līdz teksta laukuma malai ir 0,6 X no teksta augstuma.

Frakcijas nosaukums

Katra piktogramma satur frakcijas nosaukumu, kuru nedrīkst mainīt. Tomēr ir pieļaujams to papildināt ar papildu informāciju – piemēram, utilizācijai paredzēto frakciju nosaukumiem.

Šrifts

Frakciju nosaukumu simbolos tiek izmantoti saspiestā šrifta D-Din lielie burti treknrakstā (to var lejupielādēt bez maksas šeit: httpps://www/fontsquirrle.com/fonts/d-din). Papildu informācijas izvietošanai iesakām izmantot savu individuālo šriftu, ko izmanto lietotājs (pašvaldība/uzņēmums), vai arī šriftu Futura, kas pieejams visos datoros. Nosaukumos izmantojama atstarpe starp burtiem “30”.

Krāsu noformējums

Izmainīt simbolu krāsu noformējumu vai lietot citas krāsas frakcijām nav atļauts. PIEZĪME. Izmantošanai gatavi simboli (balta piktogramma uz melna fona) ir pieejami lejupielādei.

Piemērs: horizontāla zīme (500 × 100 mm) ar divu frakciju piktogrammām

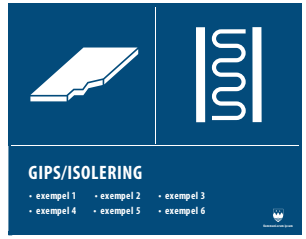

Piemērs: zīme (1200 × 780 mm) ar divu frakciju piktogrammām un papildu informāciju

Piemērs: horizontāla zīme (500 × 100 mm)

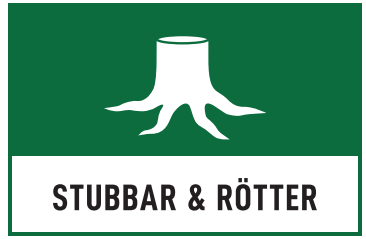

Piemērs: zīme (1200 × 790 mm)

Piemērs: horizontāla zīme (500 × 100 mm) ar invertētu tekstu

Piemērs: pielāgotas piktogrammas.

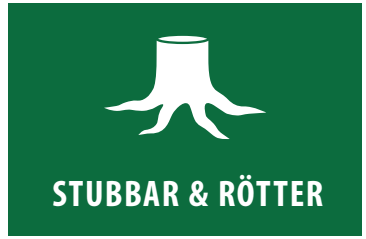

Piemērs: zīme (1200 × 790 mm) ar invertētu tekstu

Projektējot zīmes, tai skaitā izmantojot Lego tipa sistēmu, ir jāsaglabā piktogrammas taisnstūrveida forma.

Attālums no frakcijas nosaukuma sākuma burta līdz teksta laukuma kreisajai malai ir vienlīdzīgs ar 0,6 no X, kur X ir teksta augstums.

Lego stilā izpildītā zīmē piktogrammas atdalošajai līnijai jābūt baltai; tās vēlamais platums ir apmēram 1/6 no apmales platuma.

Izvietošana un druka vieglai salasāmībai

Mēs vēlamies, lai jaunā zīmju sistēma būtu ērti lietojama maksimālam cilvēku skaitam neatkarīgi no viņu veselības stāvokļa. Zviedrijā apmēram 100 000 iedzīvotāju cieš no redzes traucējumiem. Mēs arī zinām, ka tekstu pielāgošana vājredzīgo vajadzībām nāk par labu visiem iedzīvotājiem. Tālāk doti daži praktiski padomi, kā padarīt apzīmējumus atkritumu savākšanas vietās vieglāk salasāmus.

Padariet zīmi atkritumu savākšanas vietā skaidrāk pamanāmu

Pārliecinieties, ka atkritumu tvertnes pēc iztukšošanas novietotas tajā pašā vietā.
Izvietojiet zīmes un simbolus tā, lai tās neaizsegtu tvertņu atvērtie vāki u.tml.
Krāsu kodējuma uzklāšana uz atkritumu tvertņu vāku virsmas ir labs veids, kā padarīt apzīmējumus labāk pamanāmus atkritumu savākšanas vietās.
Nokrāsojiet vākus katrai atkritumu frakcijai atbilstošajā krāsā. Tvertņu sienu un pamatnes krāsošana ap tvertnēm ir vēl viens veids, kā padarīt tās labāk saredzamas.

Druka un reljefā druka

Pārliecinieties, vai kontrasts starp tekstu un fonu ir pietiekams. Taktilā druka, kurā izmanto burtus izceltā veidā un kuru sauc arī par “reljefo druku”, palīdz cilvēkam ar redzes traucējumiem noteikt, kur novietot atkritumus. Informāciju ieteicams dublēt arī Braila rakstā, tomēr ne visas personas ar redzes traucējumiem prot lasīt Braila rakstu. Savukārt reljefs teksts ir saprotams lielajam vairumam cilvēku. Vēl viena reljefā raksta priekšrocība ir tā izturība pret bojājumiem un dabisko faktoru iedarbību; šis apstāklis var attaisnot tā izgatavošanā ieguldītos līdzekļus. Ja jums ir jautājumi par reljefo druku, griezieties pie kompānijas *Avfall Sverige*, lai mēs varētu apsvērt drukas saskaņošanas iespēju.

Piktogrammu izmantošana atsevišķi

Piktogrammas bez frakcijas nosaukuma var izmantot atsevišķi, piemēram, kā infografikas objektus tīmekļa vietnēs vai uz iepakojumiem.

Failu formāti un krāsu sistēmas

Simboli ir pieejami EPS formātā un krāsu sistēmās, kas pielāgotas dažādām izmantošanas jomām. Krāsu kodi norādīti 7. lpp. (atkritumu šķirošanai piemājas teritorijā) un 18. lpp. (atkritumu pārstrādes centriem).

IZMANTOŠANAS JOMA	DATNES FORMĀTS	KRĀSU SISTĒMA
Uzlīmes konteineriem	**EPS***	**CMYK / Pantone**
Reljefā druka konteineriem	**EPS***	**CMYK / Pantone**
Informatīvie materiāli, piemēram, brošūras un infolapas	**EPS***	**CMYK / Pantone / RAL**
Tīmekļa vietnes dizains un citi vizualizācijas veidi	**PNG****	**RGB****
Zīmju vai krāsaino vāku izgatavošana atkritumu tvertnēm u.c.	**EPS***	**RAL**

* EPS faili ir saderīgi ar versijām, kas agrākas par *Adobe Illustrator CS4*.
** Izmantojot šajā rokasgrāmatā aprakstītos drukas failus EPS formātā un RGB krāsu kodus, grafiskais dizainers var izveidot lielizmēra PNG vai JPG failus datorvizualizācijai un tīmekļa vietnes dizainam. PNG faili ar zemu izšķirtspēju referencei, izmantošanai elektroniskās ziņu izsūtnēs u.tml. pieejami tīmekļa vietnē avfallsverige. se.
Jāatzīmē, ka JPG failus nevar izmantot reālu zīmju izgatavošanai, jo krāsas izdrukā var atšķirties no oriģināla.

Bieži uzdotie jautājumi

Vai mēs varam pielāgot drukas failus mūsu vajadzībām?
Jā, varat. Dizainers vai grafiskais dizainers var pielāgot failu formātus, ievērojot atbilstošos noteikumus.
Simbolu sistēma izstrādāta, lai to izmantotu pašvaldības, atkritumu pārstrādes uzņēmumi un ražotāji, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti failu pielāgošanas noteikumi.
Aicinām visus ievērot mūsu ieteikumus zīmju izvietošanai un uzstādīšanai uz atkritumu tvertnēm.

Cik tas maksā?
Pašvaldības, komunālo pakalpojumu uzņēmumi, ražotāji un citi lietotāji var izmantot zemas izšķirtspējas failus un drukas failus bez maksas.
Tomēr jūs pats sedzat visas ar zīmju izgatavošanu un informatīvo nodrošinājumu saistītās izmaksas.

Kādā gadījumā vajadzētu izvēlēties reljefo druku?
Zviedrijā apmēram 100 000 iedzīvotāju cieš no redzes traucējumiem. Reljefā druka palīdz vājredzīgajiem noteikt, kur novietot atkritumus. Kas attiecas uz Braila rakstu, tad to prot lasīt samērā neliels skaits cilvēku. Šis fakts noskaidrojās diskusijās un eksperimentos, kuros piedalījās cilvēki ar redzes traucējumiem.
Vēl viena reljefās drukas priekšrocība ir tās noturība pret bojājumiem un dabisko faktoru iedarbību; šis apstāklis var attaisnot tās izgatavošanā ieguldītos līdzekļus.

Vai varam mainīt frakciju nosaukumus, lai nodrošinātu to atbilstību mūsu lietotajai nosaukumu sistēmai?
Nē. Katram simbolam atbilst konkrētas frakcijas nosaukums, kuru mainīt nedrīkst. Sistēmas izstrādē ieguldīts liels terminoloģijas darbs, kurā nozaru pārstāvji un lietotāji saskaņoja dažādus aspektus, lai atrastu vispiemērotāko nosaukumu katrai frakcijai un tās piktogrammai. Frakciju nosaukumi tika izvēlēti, ņemot vērā ne tikai simbolu sistēmu, bet arī frakciju nosaukumus, kurus izmanto visā valstī, lai palielinātu atkritumu pārstrādes apjomus. Mēs ceram, ka ar laiku jaunie nosaukumi iedzīvosies un kļūs par dabisku izvēli atkritumu pārstrādes centros, mājsaimniecībās un pilsētā.

Vai var kombinēt piktogrammas un tekstus no dažādiem simboliem?
Nē, jaukt piktogrammas un frakciju nosaukumus nedrīkst. Ja jums ir konkrētas vēlmes saistībā ar simbolu sistēmu un frakciju nosaukumiem, sazinieties ar Avfall Sverige.

Sistēmā trūkst frakcijas, kuru mēs izmantojam. Ko mums darīt?
Lieliska ziņa! Tas droši vien nozīmē, ka šķirošanas lietās esat lietpratējs. Ja vēlaties jaunu simbolu, sazinieties ar *Avfall Sverige*. Varbūt mēs pašlaik tieši nodarbojamies ar šī simbola izstrādi. Ja jūsu vajadzībā ir ieinteresēti vairāki cilvēki, tad izstrādes izdevumus var sadalīt starp vairākiem lietotājiem.

Vai var mainīt krāsas?
Nē, mainīt krāsu noformējumu nav atļauts. Krāsu kategorijas izstrādātas, pamatojoties uz to kopīgajām īpašībām. Atļauto modifikāciju piemēri aprakstīti 28. lpp.

Vai simbolus var izmantot arī bez krāsu noformējuma?
Jā. Visus simbolus var izmantot baltā krāsā uz melna vai krāsaina fona, vai arī melnā krāsā/frakcijas krāsā uz balta fona. Atļauto modifikāciju piemēri aprakstīti 28. lpp. Grafiskais dizainers var viegli izveidot baltu simbolu, rediģējot pieejamos EPS failus.

Daži simboli kaimiņvalstīs izskatās citādi. Kādi simboli mums jāizvēlas mūsu organizācijai?
Sistēma tika izstrādāta sadarbībā ar vairāku valstu pārstāvjiem, un atšķirības simbolos ir minimālas. Kopumā atkritumu šķirošana dažādās valstīs tiek veikta līdzīgi, taču ir dažas atšķirības, ko nosaka citas prasības šķirošanai un organizēšanai. Zviedru sistēma ir balstīta uz šajā valstī spēkā esošajiem noteikumiem, tādēļ jālieto tieši šī sistēma.

Vai nākotnē sistēma mainīsies?
Mērķis ir nodrošināt simbolu nemainīgumu laika gaitā, un to var panākt, koordinējot pasākumus Ziemeļeiropas valstu līmenī. Tomēr sistēma nav statiska. Ar laiku tā evolucionēs saskaņā ar lietotāju vajadzībām. Rodoties jaunām vajadzībām, sistēmā tiks iekļauti arvien jauni simboli un arvien vairāk frakciju tiks pakļautas šķirošanai.
Ja jums ir konkrētas vēlmes saistībā ar simbolu sistēmu un frakciju nosaukumiem, sazinieties ar *Avfall Sverige*.

Kā tika izstrādāta sistēma?
Simboli ir veidoti, balstoties uz augstvērtīgu dizainu, ko izstrādājusi un īstenojusi Dānijas atkritumu pārstrādes asociācija un ko ātri vien ieviesa vairāk nekā 90% Dānijas pašvaldību. 2020. gadā kompānija Avfall Sverige veica simbolu testēšanu kopā ar iedzīvotāju intereses pārstāvošu cilvēku grupu; tāpat tika veikti arī eksperimenti pilsētā, atkritumu uzglabāšanas kamerās un atkritumu pārstrādes centros. Rezultāti tika pārrunāti ar labas salasāmības speciālistiem. Pēc tam simboli tika pielāgoti Zviedrijā pastāvošajiem noteikumiem un prasībām.

Kontaktinformācija

Kontaktpersona papildu informācijas iegūšanai par sistēmu:

Jusefīna Berglunda (Josefin Berglund), e-pasts: info@avfallsverige.se.

Izstrāde un realizācija

Vērsieties pie grafiskā dizainera vai ražošanas uzņēmuma, ar kuru jūs sadarbojaties vai ar kuru jums ir līgumattiecības, pēc palīdzības grafisko materiālu izgatavošanā. Jūs varat vērsties arī pie kompānijas *Gullers Grupp*, kura piedalījās šīs rokasgrāmatas sastādīšanā: www.gullers.se, projekta vadītāja Gertrūda Hermansena (Gertrud Hermansen), gertrud. hermansen@gullers.se. Ar materiālu izgatavošanu saistītos izdevumus sedz jūsu organizācija.

AVFALL SVERIGE